

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELLELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Szédelgés az alkotmányjal.
— október 21.

A kormány félhivatalos hírlapja megfenyegette a nemzetet. Az abszolutizmus a teljes alkotmánytalanság rémét festi a falra. Parlamenti kormányképtelenségről beszél, melyet az állandósított obstrukció adáz szenvedelméi idéznek elő. Es kövér könnyhullajtással siratja a törvényes kormányzás hamvait.

Ekes a példázat, ugyebár, mi csoda fejvesztettséget okozott a függetlenségi pártnak igazán ellenzéki szellemű határozata, melylyel a vitarendező bizottságot halottaiból fölbresztette. Fogalmi zavar, ellentmondás, fejtetőre állítása a logikának s kivált iszonyu rémüldözés: ez a Tisza merényletére szervekedő pártközi ellentállásnak első, látható eredménye.

A kormánypárti sajtó — a Szilágyi Dezső szellemének és a Lieák Ferencz többször megtépázott örökének sikertelen fölhozása után — fordít egyet a köpönyegen és a saját fegyvereivel akarja támadni az ellenzéket. Ugy tesz, mint a japánok, akik orosz ágyukkal lövöldöznek a muszka sereget. Csakhogy

persze nem minden süll el hatásosan. És a Tisza-ujságoknak az alkotmány parentálásával üzött frivol kísérlete sem nem süll el, sem nem pukkan. Mert vajjon ki az ördög hiszi el nekik, hogy a hazafias ellenzék, a habsburgi birodalmi célokot tagadó és e célokért eszközöket áldozni nem hajlandó nemzeti szellem magára az alkotmányosságra mér súlyos, helyre soha nem hozható csapást?

Igy panaszkodott a farkas, mikor a folyónak mélyebb lejtésű partján álló bárányt gyanusította meg azzal, hogy a vizet megzavarja. A kormánypárti ex lexes, törvénytelenül adóztató, soroztató és rendeleteket gyártó farkas rohan neki az ellenzéki báránynak (a legtöbbje nagyon is kezes jószág), vádolva, hogy az ő tiszta vizét beszennyezi.

Mióta lett olyan égbekiáltó alkotmánytalan vakmerőség a nemzet évszázados jogainak hirdetése, e jogok érvényesítésének követelése?

Azóta, hogy az udvari szolgálatban álló magyar kormányok arany tálcán vitték föl Bécsbe a nemzeti szellem törvényerejű, intézményesen biztosított posztulátumait.

Miért okolják a magyar joga-

kért magukat exponáló férfiakat azzal, hogy tönkreteszik az alkotmányos kormányzást, akadékoskás és bizonytalanná a közigazgatást, esedékessé a külfölddel való vám-és kereskedelmi szerződések tárgyalását?

Azért, mert így kényelmesebb az érvelés. A nemzeti igazságoknak technikai kérdéseket szembeszegezni: ez a Tisza-féle taktika. Ha a magyar hadsereg magyargyűlölségét, az idegen elemek tolokodását, a német nyelv rángerőszakolását panaszoljuk föl, — könnyedén válaszol a possibilis hang:

— Nekem nincs költségvetésem és te magyar kommandót akarsz. Nekem nincs ujonezozási törvényem és te magyar tiszteket, magyar tisztképzést kívánsz. A határidőim mindenütt lejárnak s te még önálló vámtarifán nyargalsz. — Ember, mondd, lehet-e így kormányozni?

Ez a hamisítatlan bürokratizmus érvelése. Ennek nem kell más, csak a folyó ügyeknek akadálytalan lebonyolítása, a belső izgatás és a külső megállapodások gépies folytonossága. A szürke vegetálás, a meglévőbe való beletörődés. S neki mindegy, ha ősi jogok árán szerezzük meg az ő nyugalmát, —

A cicza meg én.

Irta: Victorien.

Már mint az én kis fehér-szürke tigrismacskám az ő téglavörös orrával és kormos pofácskájával. — Ő t. i. váratlanul felugrott az ölembe és ezen sikerült meglepetés fölött való örömben, barátságos duruzsolás közt igyekszik ott kényelmesen elhelyezkedni.

De cicza, mi jut eszedbe? — Vagy úgy, hát velem akarsz még lenni ezen a néhány napon, ameddig itthon vagyok? Persze, persze, hűséges állatkám. Hát már te is észrevetted azt a nagy készülődést, azt a szokatlan mozgalmat, mely egy idő óta egészen kiforgatja a házat csendes nyugalomból, hogy mindenki annyira el van foglalva, ki-bejárunk, rakosgatunk, csomagolunk, irunk, fontoskodva beszélgetünk — és közbe a te bundádnak nem jut annyi simogatás, a fehér torkodnak az a csiklandozás, ami olyan nagyon jól esik.

Ugy-e eltaláltam? Ah, oh, szegény ciczuskám, panaszkodol, hogy egészen elhanyagolnak... No jer, most ugy sincsen jobb dolgom, ezen a szép, mélabus, őszi alkonyaton, mikor a szobában már szürke félhomály van — ez épp alkalmas idő, hát beszéljessünk...

Vagyis már kitaláltad, hogy én nem sokára el fogok menni és messze fogok menni, mert olyan nagyon készülődünk és mert már jó előre kezdünk bucsuzkodni... Bizony jól sejtetd — pár nap múlva kime-

gyek a kapun, ahová te is mindig elszoktál kísérni, aztán felülünk egy kocsi, miután előbb jól kicsokolóztuk magunkat, és némi meghatottsággal, aztán: hajrá! pá — megyünk.

Azaz ho-hó! Álljunk meg meg egy kicsit! Azt már tudod, hogy messze megyek, de elbírod-e képzelni, hogy az milyen messze van? — Vajjon?! — Például: — a sarokig, ahol a boltos van? — Igaz ez is messze, különösen esténként, ha nincs holdvilág és az ember a sötét utcában botorkálva vagy biztosan megbotlik egy folyókába és megüti magát, vagy legalább is belecsuszik az árokba, mely helyenkint félméternél is mélyebb és állandóan van benne piszkos víz, — bizonyára jártál már arra éjjeli kalandozásod közben, hisz te nagy bitang vagy, és undorodva ráztad talpascskáidat, ha véletlenül beleérték a pocolyába.

De hát mégsem jól gondold. Még sokkal messzebb megyek, mint a sarki bolt. — A templomig, mondod, amelyiknek aranyos keresztje a fák között idelátszik az udvarunkba, sőt ha a padláson sétálsz, akkor még a tetejét is meglátod. — Az sem ciczám. Még sokkal-sokkal messzebb. Nem tudod? — Persze, hogy is tudnád, hiszen sose jártál távolabb a szomszéd kerteknél és háztetőknél. No várj, hát elmagyarázom neked, hogy milyen világ van az asztalos udvarán és a mérnök szőlőskertjén túl.

Hát van sok-sok ház és utca, de nem olyanok ám, mint a miénk, hanem magas

házak, amiknek a tetejére nem oly könnyű feljutni s amiknek a kéménye mellett te is szédülnél. Viszont az utca a nagy házak között nem olyan sáros, mint erre mifelénk hanem sima, akár a zongora teteje.

— Ez a sok ház és utca együtt teszik a mi kedves hazánkat, ahol te is, én is születünk s amit én most el fogok hagyni. Mert ezek nem tartanak ám mindig, hanem egyszer csak vége van és aztán csak mezők vannak és földek, előbbiek zöldek, mint nálunk az árokpart, utóbbiak sárosak, hasonlóan a mi utcánkhoz. De azért a mi utcánk mégis olyan kedves nekem... Neked is? Persze, te hunczut, mikor itt a másik udvarban van egy csinos, sárga ciczakisasszony — ugye, mit gondolsz, én nem láttam?! Ott szoktatok flirtolni a csireketrecz háta mögött...

Szóval ez a mi hazánk, melyet mi nagyon szeretünk és én nagyon sajnálom, hogy itt kell hagyni. — Hogy miért? Az élet úgy parancsolja. Tudod te mi az élet? — Hogyne: egeret fogni! — Igazad van. Ez is hivatás, és nem kevés türelem, kitartás, éles szem, furfang, virrasztás kell hozzá. — Hát látod, énnekem azért kell oly messzire mennem, hogy jól megtanuljak egeret fogni, mert már sok nagy macska van itt, akik mind elfogdossák előlem az egeret, ha nem vagyok ügyesebb...

És aztán csak egy év múlva jövök haza. Addig csak te egyedül leszel az ur itthon; a szobákban, az udvaron, a kert-

csak ne háborgassa senki és semmi, csak pihenessen, heverhessen vagy félhivatalosan: kormányozhasson.

Természetes tehát, hogy a bürokratizmus handa-bandának nevezi a nemzet nevében harezoló ellenzéki politikát; természetesen, hogy az ő szempontjából szájhős, nyegle és zavarosban halászó minden komoly és művelt elme is, ha kiseded cizkulusait profánul megbolygatja. Noli tengere!... Aki hozzányul, aki érinti, az bénítja az alkotmányos kormányzati szellemet, lejárítja a parlamenti rendszert és rést tör a kormányfelelősség elvén.

Erre az okfejtésre már csak azért is igen nagy szüksége van a Tisza István testőreinek, mert más-hogyan egyetlen szóval, egyetlen érveléssel sem mentegethetnék főbimbaszijuk alkotmánytiprását, jogfosztását, törvénycsontítását. — És csodálatos szemérmelenséggel, szinpadias szemforgatással még ők vádolják be a küzdő ellenzékot a nemzet előtt. Tisza grófnak persze isteni küldetése van az alkotmányosságnak kizárólagos védelmére, a törvényeknek, intézményeknek hűség kezelésére és a nemzeti akarat végrehajtására.

Bizonyítják a szándékai. Védi az alkotmányt — a parlamenti kisebbség, más szóval: a nemzeti elmentállás megtörésével. Megtartja a törvényt — a törvény megkerülésével. Végrehajtja a nemzeti akaratot — a nemzetől az idegen többségnek leszavaztatásával.

És ti, szájhős mihasznák, még támadni meritek ezt az embert, ezt a kormányt? Oh jaj, hát vérébe akarjátok fojtani a magyar nemzet minden alkotmányos jogait? Segítség, seátság! Szájkosarat, revíziót, törvényszegést, kitüntetés, nemesítést, osztalékot, hivatalt, több katonát, több adót, magasabb kvótát, magasabb vámot — az alkotmány nevében.

Igy fest a dolog, mikor a Tisza-huszárok az alkotmányosságot féltik az ellenzékétől

A népoktatás reformja.

A kö. oktatásügyi miniszter törvényjavaslatára.

— október 21.

Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter a képviselőház tegnapi ülésén betérjesztette a népoktatásügyi reformjáról szóló törvényjavaslatot, mely a májusi hónapi nagy ankét és a június hónapi tanítói ankét után az eredeti előadói tervezettel szemben a következő lényegesebb módosításokat tartalmazza:

A tanköteleességre vonatkozólag az egyévi továbbiskolázás szükségét az iskolai igazgató (osztálytanító) véleményes javaslatára az iskolai helyi hatóság állapítja meg. A magántanulók évenként kötelesek vizsgálatot tenni.

A zugiskolákról szóló szakaszban kimondatott, hogy zugiskolának tekintendő az olyan vallásiskola is, amely nem az illető hitközség felügyelete alatt áll; amely nem bir e célra berendezett és a közegészségügyi követelményeknek megfelelő külön helyiséggel; továbbá, amelyben a vallás oktatásán kívül, amelyre a nyilvános elemi népiskola tanítási idején kívül naponként legfeljebb 2 óra fordítható, világi tantárgyak is taníttatnak. A külön vallás-iskolába 8 éven alul levő gyermekek egyáltalán nem járhatnak.

A tanítási nyelvre vonatkozó szakaszban kimondatott, hogy az állami iskolákban minden köteles tantárgy, tehát a hittan is, az iskola helyiségeiben, nyilvánosan tanítandó és hogy a hit- és erkölcs-tanításánál a magyar tanítási nyelv mellett az illető egyházi főhatóság kívánatára tannyelvül a gyermek anyanyelve is használható. A nem állami elemi népiskolák mindennapi tanfolyamának tanítási nyelvét az iskola főntartók állapítják meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának leg-

alább husz százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendékek között legalább husz magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható. Az összes elemi népiskolák ismételtanfolyamában a tanítás nyelve kizárólag magyar.

A felekezeti főhatóság az általa megállapított tantervet a vallás- és közoktatásügyi miniszternek előzetesen bemutatni köteles. Ugyancsak beköveteli a hitfelekezeti iskolában használt tankönyveket és taneszközöket és ezeket abból a szempontból is megbiráltatja, vajjon nem tartalmaznak-e olyanokat, amelyek a gyermekben a magyar haza, vagy a nemzet más tagjai iránt gyűlölködést szítanak. Az állami ellenőrzés kiterjed az iskolai vagy ifjúsági könyvtárban levő művekre is.

Az állam érdekkörébe ütköző fegyelmi vétségek megtorlása az eredeti javaslat szerint kizárólag a közigazgatási bizottságok hatáskörébe volt utalva. Most a javaslat főntartja ugyan a közigazgatási bizottság illetőségét, de nem zárja ki, hogy a felekezeti tanítóknak az állam érdekkörét sértő fegyelmi eseteiben is az illetékes egyházi főhatóság saját szabályai szerint járjon el és hozzon fegyelmi ítéletet; de módot nyújt arra, hogy minden olyan esetben, amidőn a hitfelekezeti főhatóság a fegyelmi eljárás megindítását és befejezését halogatná, vagy az eljárást az állam érdekeinek figyelmen kívül hagyásával fogantositaná, — a közigazgatási bizottság jogosítva legyen minden ilyen esetben eljárni.

Abban az esetben, amidőn a magyar nyelv tanításában tapasztalt eredménytelenségnek nem a tanító szándékos mulasztása, hanem képességének fogyatékos volta az oka és a tanító nem tagja az országos tanítói nyugdíjintézetnek (tehát ennek terhére nem nyugdíjazható), az iskolafőntartó köteles a tanító mellé a jelen törvény rendelkezéseinek megfelelő készütséggel bíró tanítójelöltet alkalmazni. Államellenes irány követése miatt a nyugdíjazott tanítókkal szemben is alkalmazandó a fegyelmi eljárás. Ezek fegyelmi ítéletében az állástól való elmozdítás helyett a nyugdíj elvonása mondható ki.

A hitfelekezeti által főntartott és nem magyar tannyelvű képzőintézetekben a ma-

ben, a pinczén, padláson, — a konyha és kamra eddig is a te legfőbb ellenőrzésed alatt állott. Szóval most az egész ház... A két öreg, akiket a te őrizésedre bizok, nem igen fogják zavarni kis játékaidat. Ők nagyon csendesek lesznek, ha elmegy az egyetlen gyerekük és azért a te kötelességed lesz: engemet náluk pótolni, őket helyettem is szeretni, vigyázni rájuk, hogy az egerek ki ne rágják apa papuceit és különösen a mama dióját, mert akkor miből küldenek nekem patkót, ami ugy izlik az idegenben. Persze könnyű neked, te még nem próbáltad.

Aztán a te feladatod lesz az öregeket felvidámitani, ha nagyon elbusulnák magukat a hosszú téli estéken. Hiszen te olyan jól értesz ehhez, mert ki tudna komoly maradni, ha te is segítesz keresni a lexikonban, és tudományoszomjadat kielégítve — zongorázni kezdesz. Hogy szépművészeti hajlamaid vannak, világosan kitűnik abból is, hogy legkedvencezettebb pihenőd az én — anzikszalbumom. — De minek soroljam fel összes kiválóságaidat, tudja azt az egész szomszedság — cizcizavilága; no meg a te szerénységedet is bántja, lévén te egy igen jól nevelt kis cizciza, aki a társaságban is korrektül és elfogulatlanul tudsz viselkedni. Ugy, hogy a selyemruhás nénik és finnyás

kisasszonykák, kik irtóznak a maeskatól, s kiknek te épp ezért, válogatott szeretetreméltósággal szoktál hirtelen az ölükbe ug-rani, majd elájulnak tőle.

Szóval teljes bizalmat szavazok neked, míg én oda leszek a nagy, nagy csillogó városba és tanulok — egeret fogni. Tessék? Mit pislogsz olyan hamisan? Micsoda, féltékeny vagy? No még ilyet!... Hát, tudod, az igazat megvallva... De nem, egészen nyugodt lehetsz, bár az a nagyváros híres az ő szépséges cizcizáiról: seholannyi párszonybundás, fehérnyaku, rózsástalpu, karsu-puhacizciza, bájos pofácskával, ravasz szemekkel... Csak nem képezed, hogy ha hü voltam hozzád kölyök korom óta, hogy akkor most, mikor már — bajszos kandurrá cseperedtem, mikor tiszta fogalmakat szereztem a cizcizáknak az életben egymáshoz és az egerekhez elfoglalt viszonyáról, mikor tudom, hogy mennyit lehet adni valakinek a budájára, amikor magam is megszilárdultam világnézetemben, — hogy most kezdjek más cizcizák után szaladgálni! Nevetéses! Nincs az a selyemszörű, fehértestű, zöld szemű cizciza, aki el tudna engem tőled csábítani! Tőled, akivel együtt nőttem fel, aki furosa örömgugrásokkal szökeltél elém, ha hazajöttem és elbujtál a virágágyak mögé, hogy megijeszt engem. Olyan kedves vagy, olyan szelid. Van-e bájosabb nálad, mint

mikor felülsz hátsó lábaidra mint egy nyulacska és a mellső karocskákkal átöleled egy betoniakarusu szárát és lehajtvá magadhoz a virágot, felszived belőle a harmatot. Egy cizciza, ki virágkehelyből iszik! Olyan édes vagy és én mindig csak téged foglak szeretni és azok közül de egyet sem simogatok meg soha! — Meg vagy elégedve? Igen? No hála Istennek!

De most méltóztassál leszállani az ölemben elfoglalt előkelő pozíciódól, hogy munkához láthassak. Mert az a kába remény kerget, hogy ha sokat dolgozom, hamarabb térhetek vissza hozzád... Micsoda? Nem akarsz? E, nyel! De cizciza! Hallod, muszáj!... No jó, hát ígérem, hogy tudósítani foglak időnként, hogy megy dolgom ott messze idegenben... No végre!

És miután letisztogatom magamról a beszélgetés selyemszállfinom nyomait, megörvendeztetem a tenyeremet azal, hogy cizrogatom vele az elevenbársonyt, mely éppen egy hatalmas puppá nyújtóztatja hajlékony alakját, majd meghallván az uzsonnacsészék csörömpölését, szétálló fülekkel és határozott lépésekkel neki iramodott...

Szervusz cizcizám! A viszontlátásra!

gyar nyelv és irodalom, Magyarország története, földrajza és alkotmánytana, mint amelyek a tanítóképesítő szakvizsgálatnak tárgyai, a rendes tantárgyak között magyar tannyelven legalább olyan heti óraszámmal tanítandók, mint az állami képzőintézetekben.

Bármilyen jellegű elemi népiskolai rendes tanítói (tanítónői) állásra ezentul csak olyan egyén alkalmazható, illetve választható, aki a tanítóképesítő szakvizsgálatot állami vizsgáló-bizottság előtt sikerrel letette és annak alapján tanítói oklevelet nyert és aki magyar állampolgárságát igazolja. — E vizsgálat nyelve magyar.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Presbiteri közgyűlés. Az ev. ref. egyház presbitériumának vasárnap, e hónap 23-án délelőtt 10 órakor tartandó közgyűlésén a múlt ülésről elmaradt tiz tárgyszorozati ponton kívül a következőket tárgyalják:

Jelentés arról, hogy a f. évi okt. 16-án tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve okt. hó 18-án hitelesített.

Nt. Esperes folyó évi 907—908. szám alatt kelt levele az ideiglenes tanítók és tanítónők alkalmazásához a beleegyezés megküldése tárgyában.

A Szikszay-Gáll alapítványi bizottság jelentése az alapítványból a jutalom odaítélése tárgyában.

Az adóügyi bizottság javaslata az adószedés tárgyában, a gazdasági bizottság véleményével.

Iskolaszék végzése Pap Ignác tanító 120 korona korpótiéka kiutalása tárgyában.

Iskolaszék végzése Szabó István ideiglenes tanító részére a csapókerti imaházban végzendő kántori teendőkért 200 korona kiutalványozása tárgyában.

Ugyanannak végzése Szabó István tanító s társai kérvényére, fizetési nyugtájuknak az iskolaszéki elnök által ellenjegyzése megszüntetése tárgyában.

Ugyanannak végzése a Harmati-Matkó ösztöndíjalapítványra vonatkozó véleményes javaslat tárgyában.

Ugyanannak végzése a Svetits-intézetben vallást tanító Urai Sándor s. lelkész részére 200 korona tiszteletdíj kiutalása tárgyában.

Ugyanannak végzése Jenei Mihály ondódi községi tanító részére 100 korona tiszteletdíj kiutalása tárgyában.

Ugyanannak végzése az iskolai főleltár átvizsgálása tárgyában.

A gyűlésen a püspök és Simonffy Imre főgondnok elnököl.

A márm.-szigeti jogakadémiából. A máramarosszigeti jogakadémia igazgatója, Papp Tibor doktor most küldte meg Kiss Áron püspöknek a beiratkozásokról szóló jelentését, mely szerint az ottani jogakadémiába az első félévre 180 hallgató iratkozott be.

Dr. Kérészy Zoltán bucsuzása. Dr. Kérészy Zoltán tegnap bucsuzott el a debreczeni jogász ifjúságtól, a főiskola vezetőségétől és Kiss Áron püspöktől. Az eltávozt jeles jogtanár már ma az esküt is leteszi Kassán. Addig, ameddig megüresedett tanszékét a tavaszi egyházkerületi közgyűlésen betöltik, következőleg intézkedtek a helyettesítéséről. Az egyházjogot dr. Kovács Sándor jogtanár, egyetemes európai jogtörténetet és a magyar alkotmány jog történetét dr. Bartha Béla fogják előadni.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Péntek, okt. 21. A szókimondó aszszonyság. (Szinmü) „C” bérlet.

Szombat, okt. 22. Durand és Durand. (Bohózat.) „A” bérlet.

Vasárnap, okt. 23. Délután: Mikádó. (Operett); este: A kis pajtás. (Vígjáték.)

A színházi bizottság ülése. A színházi bizottság jövő héten kedden d. u. Vecsey Imre elnöklésével ülést tart. Ezen az ülésen mond véleményt a bizottság az újonnan szerződötett tagokról. A gyűlésnek más fontosabb tárgya nem igen lesz.

Menzáros Margit beteg. A közönség egyik kedvence, Menzáros Margit beteg. Annyira megbült, hogy 8—10 napig nem hagyhatja el a szobát.

A foghuzás halottja.

Rejtélyes halál a kórházban.

— október 21.

Nagy feltűnést keltett a nyáron egy rokonszenves fiatal katonatiszt, Thurneyzen Miksa főhadnagy hirtelen halála, aki egy aradi fogorvos műtermében hunyt el, rövid néhány percz alatt szívszélhűdés következtében. Bár ez a haláleset akkor teljesen független volt a minden külső októl, a hatóság mégis felboncoltatta a szerencsétlenül járt főhadnagy holttestét, már csak a közvélemény megnyugtatásának szempontjából is. Csaknem hasonló eset történt ma az aradmegyei kórházban, ahol egy Rodler János nevű aradi kereskedősegéd halt meg nagy szenvedések között, csak hogy itt a halál oka valószínűleg foghuzás volt, melyet napok előtt végeztek egy ismeretlen aradi fogműteremben. Holnap délelőtt fogják a holttestet hatóságilag felboncolni s az fogja megállapítani az esetleges bűnügyi következményeket. A halál előzményei egyébként a következők:

Rodler János 22 éves kereskedősegéd az aradi Goldschmidt Mihály-féle terménykereskedő cégénél volt alkalmazásban. Nem rég házasodott meg s családján kívül özvegy édes anyját is tartotta. Október hó elején erősen megfájtak a fogai, fölkeresett tehát egy ismert aradi fogorvost, hogy segítsen a baján. Ott kijelentették neki, hogy az egyik rossz fogat el kell távolítani, amibe Rodler beleegyezett. A műtét nyomában meg is történt, s ő abban a nyugodt meggyőződésben távozott, hogy nemcsak a fogától, de szenvedéseitől is megszabadult. Másnap azonban rettenetes fájdalmakra ébredt s arca hatalmasan megdagadt.

Még aznap felkereste dr. Fényes Samu orvost, aki megvizsgálván konstataálta, hogy erős iny, jobban mondva arczizom-gyulladás van. Kezelés alá vette, de Rodler állapota nap-nap után rohamosan rosszabbodott, a gyulladás és a daganat terjedt s egy hét alatt akkorára nőtt, hogy az arcz teljesen felismerhetetlen hústömeggé vált. A család ekkor Fényes dr. tanácsára az aradmegyei kórházba szállította a beteget. Ez okt. 12 én, a mult hét szerdáján történt.

A diagnózist itt helyesnek találták, viszont azonban megállapították azt is, hogy Rodler János élete aligha lesz megmenthető. A fejlemények tényleg ennek a föltevésnek adtak igazat. Utóbb már táplálékot sem tudott magához venni, s mesterségesen, gépezet segítségével etették, tegnap aztán megkezdődött a szegény ember haláltusa. Ma hajnali egy órakor kiszendvedett Rodler János, nagy, szinte emberfeletti kinok között, bár a fájdalmakat utóbb nem érezte, mert önkivételbe esett. A kórházi orvosok határozott

véleménye az, hogy a halál közvetlen oka foghuzás utján beállott s elfajult izomgyulladás.

Hock János Amerikáról.

— október 21.

Egy gyűlésen Hock János megemlékezett Amerikáról. Azon kezdte, hogy Amerikában volt, a békekongresszuson. A béke magasztos eszméjét hirdetni az európai parlamentek nem választhattak jobb helyet Amerikánál. — Az a csillagos, vöröscsíkos lobogó a testvéri egyenlőség, a munka tiszteletére tanítja az embert. — Ott megtanuljuk, hogy édesebb a kenyér, amit saját munkánk árán szereztünk, mint a pecsenye, amit más ember verejtéke árán eszünk. Nálunk lenéznek azt, aki dolgozik, ott lenéznek, aki nem dolgozik. Ott minden ember annyit ér, amennyire a saját működései körét betölti tudja, ami magyarul annyit tesz, hogy ott a jó eszmiadiát többre becsülik, a rossz miniszterelnöknél. (Taps.) Amerikában az az ember erkölcsi értéke szerint boldogul, ott nincs csuszász mászás.

Egy amerikai vendéglőbe tért be, ahol a négy edénymosogató közül az egyik egy porosz gárdatiszt, a másik báró volt. Megkérdezte a vendéglőst, mért alkalmaz ilyen embereket, mire az azt felelte, hogy „uram, én egészen előítélet nélküli ember vagyok, én akár egy gróft is felfogadnék.” (Derűség és taps.) A drágaságról beszéltek itt az imént, annak egyik tárgya a krumpli, aminek az a java, ami a föld alatt van. Ilyen a mi európai arisztokráciánk is, a java, az ősök, a föld alatt vannak. Amerikában nincs gőg, nincs protekció, mint nálunk, ahol mindenkinek nemcsak apját, anyját, de klikkfőnökét és miniszterét is jól meg kell választani. Ott aztán nem is lökik el, akit tegnap imádtak. Ott a nagy emberek a miniszterek, nálunk a miniszterek a nagy emberek. (Tetszés.) Amerikában 70,000 magyart talált, akik szeretettel gondolják régi hazájuk emlékét. De az ember a eszmiája talpán nem viszi magával régi hazáját és így az amerikai magyar is hálát a föld iránt, amely neki nemcsak kenyeret, de szabadságot is adott. Szóló az amerikai magyaroknak a hazáról, mindnyájunk édes anyjáról beszélt.

Azt felelték rá: tudjuk, hogy a haza anyánk, de beteg anya és nevelő dajkája az, amiből él. Azt mondja a kivándorolt: „Éljen Magyarország, éljen a haza, de azért nem megyünk haza!” Köztudomásu, hogy minél nagyobb a nyomor, annál jobban ragaszkodik az ember a hazájához. Labrador jégsivatagjainak eszkimója nem hagyja el honát a pompás Floridorért. Mert az embert a távolban elfogja egy érzés, nosztalgianak is nevezik, amikor visszavágyik a helyre, ahol először nyomták rá az anyai csókot, ahol gyermekkorát töltötte, ahol az első öröm, az első bu érte, de az amerikai magyar még se jön haza, mert azt mondja, hogy: Uram, síró gyermekem itt nem az éhség miatt sirt. Ott volt egy nagy magyar kivándorló hajón. Az apa családostul ment ki és más játék híján kivett a tarisznyájából öt kavicsot és kis gyermekének adta, mondván: „Vigyázz, valahogy el ne veszted, ez hazuról van és a koporsómba fogják tenni!”

És mégis Amerika sem oly gazdag természeti kincsekben, mint a Duna Tisza hona. Mi az oka hát a nagy kivándorlásnak? Fiume utcáin egy gatyás parasztot kérdezett meg, mért vándorol ki. Azt felelte: „Uram, a szívem vérzik, de kiüldöznek az országból a politikusok”. Ezért tartja a szülő fontosabbnak minden politikai frázisnál a gazdasági érdeket.

Amerikának három nagy férfja van: Washington, aki kivívta a nemzeti függetlenséget, a második Lincoln szemberi egyenlőséget, a harmadik Mac-Kinley, alkotta az

amerikai önálló vámterületet. A Mac-Kinley-bill, tehát hat év óta az amerikai gyárak 160 százalékkal gyarapodtak. Erről vegyünk példát.

NAPI HIREK.

— **A politikai helyzet** ma az, hogy senki sem tudja, mi lesz a legközelebbi jövőben. A képviselőház folyosóin sokan annak akartak tegnap hívókat találni, hogy Tisza a jövő héten azzal akarja kettévágni az olasz vitát, hogy egyszerű indítvány útján keresztülrészkolja a házszabálymódosítást. Erre az is indítvány a miniszterelnököt, hogy a 21-es bizottság kiküldése a kormánypárt körében is akadályokba ütközik. Így nem igen akar vállalkozni alkalmas ember sem bizottsági elnöknek, sem előadónak. Mások meg azt hirdetik Tisza tervének, hogy kiküldeti a huszonegyes bizottságot s míg az dolgozni fog a házszabályokon, közben letárgyalatja a költségvetést s a sürgős javaslatokat. Az **új választásokkal** is fenyegetőztek és főleg a kormánypárti képviselők, de az ellenzékiek kigunyolták őket azzal, hogy a kormánypárton jobban félnek az új választástól, mint az ellenzéken. Az ellenzéken az a nézet, hogy a házszabálymódosítás keresztülvitele előtt csak az esetben oszthatná fel Tisza a képviselőházat, ha meggyőződnek róla, hogy a házszabálymódosítás a kormánypárton is elháríthatatlan akadályokba ütközik.

— **Szabadságon.** Jeney Szabó Miklós rendőrkapitány, bűnügyi osztályfőnök okt. 22-én szabadságra megy. Szabadságideje nov. 1-én ér véget.

— **Debreczen város** közigazgatási bizottságának f. évi okt. hó 5-én 566. sz. a. kelt határozata folytán az utadó 1905—1906. évekre összeállított költségelőirányzata az 1899. évi I. t.-cz. 22 §-a értelmében mai naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére a polgármesteri hivatalba kitétetik. Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy az az ellen irányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadják. Debreczen, 1904. okt. 18. Kovács József, polgármester.

— **A sertéskonzumvásártér létesítése.** A sertéskonzumvásártér létesítésének előmunkálataival már teljesen elkészült a tanács. A megvalósítást a legfőbb akadály: a pénz hátráltatja. A tanács megbizta a főszámvevőt, jelöljön ki alapot, amiből a költségeket fedezték. Ezideig még nem talált fedezetet a főszámvevő a költségekre és emiatt késik a sertéskonzumvásártér létesítése.

— **Kossuth szobor leleplezés.** Vasárnap leleplezik le Törökszentmiklóson Kossuth Lajos ércszobrát. A leleplezés nagy ünnepélyesség közt megy végbe, amelyen Kossuth Ferenc is részt vesz. A párt vezére Papp Elek, Hentaller Lajos, Malatinszky György, Rákosi Viktor, Bakony, Samu, Horváth Gyula, Benedek János, Nesi Pál, Szatmári Mór, Kubik Béla és Pozsgai Miklós képviselők kísérik el. Fogadásukra Törökszentmiklós polgársága, különösen pedig az ottani függetlenségi párt nagy előkészületeket tesz.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Arsenovics Gyula nyir-

egyházai pénzügyi segédtitkárt a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz titkárrá végleges minőségben kinevezte. — Hatvany Kálmán nyiregyházi kir. tvszéki aljegyzőt az igazságügyminiszter jegyzővé — nevezte ki.

— **Wesse ényi Béla báró meghalt.** A nagy Wesselényi Miklós báró kisebbik fia Béla, tegnap délelőtt hirtelen meghalt a kolozs megyei Alsó-zsukon. Wesselényi Béla báró, aki a főrendiháznak is tagja, a nemesebb sportnak, vadászatnak és lótenyésztésnek élt s ebben országos hírnévre tett szert. Halála stilszerű: falkavadászatban, vadat üzve, a ló hátán halt meg. A sebes hajszában, talán a vadászat izgalmaitól szívzselütés érte és holtan bukkott le paripájáról. A szerencsétlenség híre általános részvétet keltett az erdélyrészi vármegyékben.

— **Esküvő.** Kovács Sándor ev. ref. lelkész, népiskolai felügyelő fogadott leányával Margittal tegnap lépett házasságra Balogh Sándor földbirtokos.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálesetet jelentették be: Fehér Juliánna Mária róm. kath. 18 hónapos, Varga Ferenc ev. ref. 1 hónapos, Kalmár Mihály ev. ref. 55 éves, Magyar Balázs ev. ref. 37 éves, Gönczi Juliánna ev. ref. 3 éves, Dalmi Józsefné Lukács Juliánna ev. ref. 46 éves.

— **A polgármester fizetése.** A szegedi polgármester nagy ur. Az ország második városának feje. Méltósága, hatalma nagy, ellenben a fizetése aránytalanul csekély. Ezen az anomálián akar most segíteni a nemes város. A szervező bizottság tegnapi ülésén kimondták, hogy a polgármester fizetését 6000 koronáról 10,000 koronára, lakbérét 1500 koronáról 2500 koronára emelik föl, meghagyván a 2000 koronás rendelkezési alapot változatlanul. Ezen indítvány szerint a szegedi polgármester összes dotációjára 14,500 korona lesz. Tekintve, hogy Szeged polgármestere, Lázár György dr. általános népszerűségnek örvend, nincs benne kétség, hogy az állása fontosságát, személye kiválóságát egyformán megillető díjmelést a városi közgyűlés egyhangú helyesléssel fogja elhatározni.

— **Értévedt katona.** A besztercebányai 82. számú gyalogezredtől helyezték Debreczenbe Demeter Flórián oláh legényt. Demeter tegnapelőtt érkezett Debreczenbe s mivel egy szót sem tud magyarul, Debreczenben meg nem sokan tudnak oláhról, a szerencsétlen katona azóta itt csavarog. Tegnap aztán a rendőrnek feltűnt a csavargó katona, megszólította és egy nehezen kerített oláh tolmács segítségével megtudta tőle, hogy a jeles vitéz a magyar királyi honvédséghez osztották be.

— **A Polgári asztaltársaság** tagjai felkértek, hogy e hó 22-én, azaz szombaton este fél 8 órakor, a Dreher sörcsarnokban tartandó gyűlésre okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: a megejtendő felruházás. S egyszersmind ezuton köszönetet mondunk: Dreher Antal urnak, ki 50 koronát, Fürst Ödön és Márkus Jenő urnaknak, kik 10—10 koronát és dr. Szőlősi Dezső és Czabán Dezső urnaknak, kik 5—5 koronát adományoztak a Polgári-asztaltársaság által megejtendő szegény gyermekek felruházásának céljára. Az elnökség.

— **Gyilkos vetélytárs.** Kistormás községben Heinemann Henrik vagyonos gazda szerelmi viszonyt folytatott szép szomszédasszonyával, aki azonban Endersz

János udvarlásait is elfogadta. A két udvarló mult szombaton este találkozott a közös szeretőnél, ahol Endersz egy fejszével úgy vágta fejbe vetélytársát, hogy az meghalt. A gyilkos megszökött.

— **Éjjeli csavargók.** Az éjjel az Emlekkertben fogták el Kovács Lidia és Csendom Juliánna cselédleányokat, kik már hetek óta csavarognak. Mindkettőt elitoloncözlják és kitiltják.

— **Szülői értekezlet.** Az ung-bereg megyei tanári kör Beregszászon még ez év folyamán ismét tart szülői értekezletet, melyen azon kérdést szándékozik megbeszélés tárgyává tenni, hogyan segítheti elő a szülői ház az iskola munkásságát?

— **Kutyaharapás.** Ma reggel a Fancsikán Zagyva János gazdálkodó kutyája megtámadta Mezei Sándornét. A nagy kuvasz letépte a megrémült asszonyról a ruhát és a lábát is megharapta. A kutya gazdáját megbüntetik.

— **Verekedés a tanyán.** Tóth Gábor Sámsonban úgy megverte Sebők Sándor tanyai lakost, hogy Sebők — orvosi vélemény szerint — egy hónapig fogja az ágyat őrizni. A verekedésről a csendőrség jelentést tett a kir. ügyészségnek.

— **Halál a lakodalmon.** Pázmádon egy lakodalmas háznál szokás szerint pisztolyal lövöldöztek. Kerkuska Ignác kezében a pisztoly véletlenül elsült s a lövés Fodor András fiatal legényt szíven találta. Fodor meghalt. Kerkuskát elfogták.

— **Egy fegyenc merénylete.** Mészáros Péter répczelaki feltételezen szabadságot fegyencz Német Farkas Lajos répczelaki lakos élete ellen tört, mert azt hitte, hogy Farkas, a kinek nővére iránt szerelemre gyuladt, boldogságának útját állja. Mészáros Farkas Lajost az utozán megtámadta és egy doronggal több ütést mért rá. Farkas sebesülése életveszélyes. Mészárosot letartóztatták.

— **Halálos ítélet Szabadkán.** Mészáros Csiba József Szabadkán július 14-én este az édesanyját meggyilkolta. Aznap délután pénzt kért anyjától kosztra és cigarettára. Ez nem adott neki, hanem megszidta. Később látta, hogy atyja alszik, odament hozzá és pénzes zacskójából 12 koronát ellopott. Ezzel elment pajtásaihoz és a pénz elmulatta. 11 óra után érkezett haza ittas állapotban. Az uton eszébe jutott, hogy anyja pörölni fog vele s elhatározta, hogy megöli. Bement a szobába megnézni, hogy anyja alszik-e s midőn látta, hogy alszik, a konyhából egy baltát hozott és azzal háromszor fejbe vágta. Az anyja leesett a földre, de nem halt meg, mire Mészáros egy kendőt vett elő és az áldozat nyakára csavarva, megfojtotta. Erre lefeküdt aludni és reggel 5 óráig aludt. Másnap kitudódott az eset és Mészáros Csiba Józsefet elfogták. Itélt felette a szabadkai esküdtbíró. — Az esküdtek hétnél több szavazattal gyilkosságban mondták bűnösnek a vádlottat, mire a törvényszék Mészáros Csiba Józsefet a büntetőtörvénykönyv 278. szakasza szerint gyilkosság miatt kötél általi halálra ítélte. A vádlott az ítélet kihirdetését ridég közönnnyel fogadta.

— **A munka sebesültje.** Tegnap délután a téglavetőben Székely Mari 14 éves munkásleánynak téglarakás közben néhány téglát a lábára esett és a lábát nyomorékká zúzta. Székely Marit súlyos sérülésével a kórházba vitték.

— **Merénylő gyermek.** Tegnap este Szücs János 14 éves gyermek a Bercsényi utcái kuthoz ment vizért. Míg a gyermek a vizet merte, egy nála kisebb gyermek hátulról egy nagy kést szurt a hátába. Szücs János összerogyott, a támadója pedig

elmenekült. A kut körül levő gyermekek segítségért kiáltottak. Mire az ott lakók ki-
csődültek, a kis Szűcs János eszméletlenül
feküdt a földön, hátából pedig patakzott a
vér. A megszuirt gyermeket a kórházba
szállították, hol élet-halál közt lebeg. Tá-
madóját a rendőrség keresi.

* A főpinczér kétezzer koronája.

A nagyváradai új Pannonia kávéház főpin-
czére, neve szerint Döcözög József csaknem
drágán fizette meg a tegnapi délutáni pik-
kolóját. Betért egy kávéházba, s mikor
végig olvasta a lapokat és kiszűrosölte
feketéjét, magára kapta a felöltőjét és fi-
zetett. Azaz hogy fizetett volna, ha a legna-
gyobb rémülettel észre nem veszi, hogy a
pénztárcájába, amelyben közel 2000 korona
bankpénz tartózkodott, nincs a felöltője
zsebében, pedig oda rejtette. Az egész ká-
véházat felforgatták, mindent tüvé tettek,
de nem találták a bugyellárist sehol. Nem
volt mit tenni, jelentést tettek a rendőr-
ségnek, amire Herzegh Jenő irnok és Drén
Gábor rendőrelőnök elmentek nyomozni a
kávéházba. Megkezdtek hát a nyomozást,
letartóztattak egy pinczérgyereket, kétség-
beesztették a háznépet, végre valahára mikor
már minden reményről lemondtak, a telefon
fülkében megtalálták a természetes bugyellá-
rist és benne az 1950 koronát, amire az-
tán nagy öröm szállta meg a lelkeket az
egész vonalon.

— **A füstnélküli lőpor magyar
találmány.** Érdekes hírt közöl velünk a
„Műszaki Világ“ a füstnélküli lőpor feltá-
lálását illetően. Eszerint valami Bibicz
nevű pirotechnikus, körülbelül 30–35 évvel
ezelőtt hatósági engedélyt kapott egy lőpor-
gyárnak Pozsony mellett való felállítására,
melyben az általa feltalált s farostokból ké-
szítendő füstnélküli lőport volt gyártandó.
A gyár mintegy 60.000 forint tőkével léte-
sült, de — mert a Bibicz gyártotta lő-
por kitűnőnek bizonyult s így a vadás-
zók miatta a kincstári fekete lőport tel-
jesen mellőzni kezdték: — Bibicz-től a lő-
porgyártási engedélyt rövid uton meg-
vonták és a lőporkészletet lefoglalták. —
A gyár üzemből levése alatti időben vá-
sárolt ilyen lőporból kisebb mennyiségek
magánosok birtokában maradtak vissza,
többek között egy Gudenus bárónál is, aki
a kitűnő lőport hosszabb időn át állítólag
eltartotta. Ez a lőpor a közel multban ke-
rült ismét használatba és kísérletezés alá
és az — dacára a kiállott sok viszontag-
ságoknak — minden fogalmat meghaladó
módon bevált. Ennek a lőpornak meg-
vannak minden jó tulajdonságai, — a
melyeket a jó füstnélküli lőportól el-
várhatunk, de hiányzanak nála az utóbbi-
nak rossz tulajdonságai; nevezetesen az in-
tenzív roszdásítás és a túl magas gáznyomás.
És mindemellett — míg a fekete lőpor hasz-
nálatával a biztos találási távolság 40 lépés,
addig a Bibicz-féle lőpor használatával ez 60
lépésre emelkedik. Megjegyzendő, hogy ezt a
lőport annak idején a kezdetleges vadászfegy-
verekhez is minden veszedelem nélkül használ-
ták. Legérdekesebb már most a dologban az,
hogy a legjobbnak elismert és szélkében
használt angol Schultze lőporban szakem-
berek a Bibicz által 30 évvel ezelőtt gyár-
tott füstnélküli lőporra ismernek. Bibiczet
sokan magyar embernek tartják és többek
közt ennek is tulajdonítják, hogy a katonai
kincstár becsukatta a gyárát. Gyártási tit-
kát megőrizvén, Bibicz most Angliában
tartózkodik és gyártja a Schultze-féle füst-
nélküli lőport — az egész világ számára.

— **Szerencsétlenség az álló-
máson.** Tegnapi este Kálmán Ferenczné
Móricz-telep 31-ik szám alatti lakos a
téglaállomáson akkor szállott le a vo-
natról, mikor az már elindult. A sötét
pályaudvaron az asszony a vonat alá
került, mely az egyik lábát teljesen el-
vágta. A szerencsétlen asszonyt a nyir-
egyházi kórházba szállították eszméletlen
állapotban.

Börtönre ítélt leányrablók.

(Saját tudósítónktól.)

— október 21.

A szegedi ítélőtábla tegnap három
szerb legény bünpörével foglalkozott. Ez
a triumvirátus középkorba illő romanti-
cizmussal rabolt el egy fiatal szép szerb
leányt, aki iránt a három tagból álló
rablóbanda feje olthatlan szerelemre lob-
bant. — Miután másképpen nem sikerült
neki a leánykát hatalmába keríteni, egy-
szerűen elrabolta két társa segítségével.

A regényes ügyről az alábbi tudó-
sítást adjuk:

Ez év elején történt, a Szegedről
néhány órányira fekvő Szerbkeresztúron,
hogy a csendőrség letartóztatta, de nem-
sokára szabadon engedte Sztojanov Dra-
gomir lovriini lakost, aki Sztojanov Lyu-
bomir és Marcsicsev Iliával együtt elra-
bolta Kuzmanov Milka szerbkeresztúri 15
éves leányt.

Sztojanov Dragomir egyszer Szerb-
keresztúron meglátta a feltűnő szépségű
fiatal szerb leányt, akibe azonnal bele-
szeretett. Ajánlatot is tett a leánynak
azután, de ez nem hallgatott rá.

A legény ekkor elhatározta, hogy
mindenáron meghódítja a leányt vagy ha
kell, erőszakkal is magáévá teszi. Miután
békés uton nem sikerült szerelmesét há-
zához juttatni, szövetkezett a főntemlitett
két legénnyel s ez év elején erőszakkal
elrabolták Kuzmanov Milkát. A fiatal leány
a község határában járkált két barátnő-
jével, amikor megjelent a szerelmes legény
két társával együtt. Megkérdezte a leánytól:

— Akarsz-e hozzám jönni, Milka?

— Nem megyek magához, nem szere-
tem magát, — mondta a leány és futásnak
eredt.

A három legény utána iramodott, meg-
kötözték, betömték a száját és föltuszkolták
a kocsijukba, aztán elvitték a legény szülei-
nek Lovrinban levő lakására. Itt tartózkodott
a leány három napig, amikor megérkezett az
apja, akinek a Milka két barátnője elbe-
szélte a rablást és hazavitte a falujukba,
egyben pedig följelentést tett a legények
ellen. A csendőrök a vezért letartóztatták
és Szerbkeresztúrra vitték, de nemsokára
szabadon bocsátották.

A nagyikindai büntető törvényszék
mind a három legényt elítélte. — Sztojanov
Dragomirt harmadfélévi fegyházra, a másik
kettőt pedig 6–6 havi börtönnel sújtotta.
Főlebbezés folytán az ügy a szegedi táblá-
hoz került, amely most foglalkozott vele és
megváltoztatta az elsőfoku ítéletet. Szász
Hugó dr. védelme után a szerelmes ifjú
személyes szabadság megsértésének büntette
miatt 9 hónapi börtönre ítélte, a büntársai
büntetését pedig helybenhagyta.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órákor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, október 21. Az olasz
provizóriumhoz elsőnek Ságby
Gyula szólott, erősen támadva a
kormányt törvénytelenégeért.

Utána Zboray Miklós néppárti
szintén kikelt a törvénytelenesség
ellen. Polemizál Nagy Ferenczcel

és bizonyítja, hogy a törvényt csakis
új törvénnyel lehet megváltoztatni,
nem pedig szerződéssel, mert a
szerződés nem törvény.

Kovács Pál néppárti szintén
a javaslat ellen beszélt, foglalkozva
annak úgy gazdasági, mint közjogi
részével.

Rosenberg előadja, hogy az új
javaslatnál már alapul vétetett az
új vámtarifa.

Erre a kijelentésre óriási zaj
és ellentmondás kerekedett az el-
lenzéken.

Közbeköltés: Széll Kálmán
is azon a nézeten volt, hogy nem
köti meg az új szerződést, míg az
új vámtarifa életbe nem lép. Most
pedig a régi tarifa szerint kötötték
a szerződést.

Az ülés tart.

A minisztere nők sajtópöree.

Budapest, okt. 21. Lapunk mai
számának törvényszéki rovatában ismer-
tetjük annak a sajtópörnek előzményeit,
melyet Tisza István gróf miniszterelnök
indított Fényes László hírlapíró ellen és
amelynek tárgyalását ma reggel kezdték
meg Budapesten. A tárgyalás lefolyásáról
fővárosi tudósítónk a következőket táv-
iratozza:

A tárgyaláson Zsitvay Leó elnökölt.
A tárgyaláson Tisza gróf kivételével az
összes panaszosok megjelentek.

Elnök: Nyilatkozzék, bünsnek érzi-e
magát? Elvállalja-e a cikkekért a jogi
felelősséget, mint szerző?

Vádlott: Nem érzem magam bü-
nösnek, a felelősséget elvállalom.

Elnök: Miért nem érzi magát bü-
nösnek?

Vádlott: Azért, mert amit irtam,
igaz és azt be is tudom bizonyítani, ha
a tek. bíróság megengedi.

Elnök: Harmadfél év előtt a vizs-
gálóbíró előtt is így nyilatkozott?

Vádlott: Igy!

Elnök ezután felolvastatta a vád-
iratot.

I ényes védője, dr. Bródy kéri a tör-
vényszéket, olvastassa fel az iparbank
alapszabályait.

Megtörténik és kiderült, hogy a kor-
mány szubvenciózta a bankot.

Elnök: Honnan vette a cikkek meg-
írására az impulzust?

Vádlott: A részvényesek informáltak.
A részvényesek a közgyűlésen is szóvá
tették a dolgot.

Elnök: A részvényeseket nem jelen-
tette be tanuknak?

Vádlott: De igen!

Háromszor is bejelentettem, kértem
megidéztesüket, de a vizsgálóbíró nem
teljesítette kérésemet, mert szerinte a ta-
nuk vallomásai lényegtelenek.

Ezután az inkriminált cikkek felolva-
sására került a sor.

A déli órákban Bródy védő egy
óráig tartó beszédben kérte a törvény-
széket, engedjék meg a bizonyítást, ne-
csak abban a terjedelemben, mint a vizs-
gálóbíró, hanem az összes tanukat is hall-
gassák ki.

Határozat hozatalra csak az esteli
órákban kerül a sor.

VEGYES HIREK.

* **A szerelem halottja.** Sárközy Ignác joghallgató Egerben ma szerelmi bánatában szíven lötte magát.

* **Agyonverték a leánya előtt.** A Szeged melletti alsó tanyán a kukoricza-földön Szücs Mihály gazdálkodót két ismeretlen ember 17 éves Ilona leánya előtt agyonverte. A leányt, ki térdén állva könyörgött, nem bántották. A gyilkosok elmenekültek. A gyilkosság valószínűleg bosszúból történt.

* **Rálőtt az ügyvédre.** Ádám Jenő dr. újkészei ügyvéd a falu vendéglőjében összeszólaokozott Werner Miksa borkereskedővel, miközben az ügyvéd Weinert inzultálta. Weiner revolvért rántott és Ádámmra sötötte, de a golyó csak csekély horzsolást okozott. Weiner maga jelentette fel az esetet.

* **Halálos segítség.** Szakálháza község nagyköcsmájában történt a minap, hogy Seusz Mihály 23 éves lakatossegéd véletlenül szemtanuja lett egy verekedésnek. Kezdetben nyugodtan nézte, mint ütök verik egymást az ellenfelek, mignem azt látta, hogy többen támadtak egyre. Ekkor a szorongatott ember segítségére sietett, de vesztére, mert a verekedők egyike egy késsel felmetszette jobb karján az ereket. Ápolás véget a temesvári kórházba szállították, de utközben oly nagy vérvesztéséget szenvedett, hogy az orvosok véleménye szerint nem marad életben.

* **Merénylet Ugron Gábor ellen.** Megírták a lapok, hogy Ugron Gábor ellen auyjának Székelyudvarhely közelében levő betlenfalvi birtokán egy Zakariás Demeter nevű napszámos merényletet követett el. Mint Székelyudvarhelyről jelentik, a merénylet nemcsak fejszével támadt Ugronra, hanem tíz lépésnyi távolságból kétszer rá is lőtt, azután az összecsozdult nép elől elmenekült. Ugron anyja birtokáról kocsin Székelyudvarhelyre indult, hogy ott eltörött karját gyógyíttassa. Utközben a merénylet újra megleste s még kétszer rálőtt. A golyók Ugron Gábor ruháját horzolták, de szerencsére nem sértették meg. A merénylet azután, mintha semmi sem történt volna, odább állott, de a csendőrök csakhamar elfogták. A merénylet rovtott multu ember, aki tizenkilenc évi fegyházra volt ítélve és csak nemrég szabadult ki. Ugron Gábor, miután karját gipszbe tették, személyesen jelent meg a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél, ahol a vizsgálóbíró jegyzőkönyvbe foglalta panaszát. — A merénylet vizsgálófogságba helyezték. Ugron bámulatos türelemmel viselte a fájdalmat, amelyet sebe okozott. Amint dolgát a törvényszéknél elvégezte, kikocsizott ismét birtokára, hogy aggódó édes anyját megnyugtassa.

IRODALOM.

Vándorbiráskodás Mátyás király alatt.

Irta: dr. Küffer Béla.

Az életben is megtörténik, hogy hamis hírt mondanak felőlünk, melyet egyik a másik után ismételve, igaz érdemünket elanomályosítják, személyünket elázattatják. Meghalt Mátyás király, oda az igazság. Ezt a nagy dicsőretet tartja Mátyás királyról a néphit. Mégis halála után a negyedik században az irodalmi vélemény majdnem az ellenkező lett felőle. — Irónk egyik a másik után az igazsággal való zsarolást kenték nevére. Ezt megakasztotta a jelen tanulmány, mely egyúttal az egyetlen monográfia a magyar vándorbiráskodásról. Adomák tartják Mátyás királyról, hogy népe között álruhában járva, igazságot szolgáltatott. Történeti tény, hogy a vándorbirói intézményt fölélesztette és maga vezette Pestmegyében. Csoda, hogy sok háború között erre is ráért. Háborúinak eredménye a mai magyar-osztrák birodalom uttoró alkotása, mely halála után össze-

omlott ugyan, de osztrák vereségekből Esák Ferencz ujra fölépitette. A régi idők szemléletével az ember jobban érti meg a mai kort és mennél inkább hazafi Magyarországa fia, annál inkább szilárdítja a magyar-osztrák birodalmat. — Ebbe az eszmekörbe visz ez az olvasmány. — A képviselőház főkönyvtárnoka írta, dr. Küffer Béla, kinek egy negyedszázad óta gyakran volt módja látni, az igazságot hogyan forgatják ki és hogyan állítják talpra. Könyve jó magyarsággal írva, könnyen olvastatja magát. Érdeklél olvashatja a szakemberen kívül sziesztához, varrásokban vagy szünnapon minden történetkedvelő. Izléses alakban jelent meg Ráth Mórnál (Budapest, Haas-palota). Terjedelme száz nyolczadrétű lap. Ara füzve 1 korona 20 fillér, csinos kötésben 1 korona 60 fillér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A miniszterelnök sajtópöre. A budapesti esküdtbíróóság holnap fogja tárgyalni azt a sajtópört, melyet a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank volt igazgatóságának tagjai, köztük Tisza István gróf miniszterelnök indítottak Fényes László hírlapíró ellen. Fényes a Székesfehérvár és Vidéke című újságban ezeltől három esztendővel egy cikksorozatát közzét a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank-ról, mely 1890-ben alakult, s néhány évi fönnállás után likvidálni volt kénytelen. A gazemberek s a gazemberek büntársai című inkriminált cikkek lényege az volt, hogy Bauer Mór, a Wiener Bankverein elnöke, s egyúttal a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank alnöke, Schwarz Félix és Pósch Gyula igazgatók segítségével kezdettől fogva rosszhiszeműen vezette a bankot csak azért, hogy tönkre menjen. Tisza István gróf pedig a többiek büntársai Bauernek. — A bank vezetői, névszerint Tisza István gróf, Schwarz Félix, Pósch Gyula, Szécsi Pál, Kubinyi Géza, Leitner Zsigmond, Rosner Ervin báró, Széchenyi Imre gróf, Beóthy László főispán, s az időközben elhunyt Lederer Sándor lovag ragalmazásért és becsületstírtésért sajtópört indítottak Fényes László ellen, aki a vizsgálat során a bank könyveinek, tárgyalási jegyzőkönyveinek s előleg s vádtőrczájának átvizsgálását kérte, s azonkívül huszonkét tanut jelentett be. A törvényszék a vádlottnak a bizonyításra vonatkozó kérését részben teljesítette, a tárgyalásra azonban csak két tanut idézett meg, névszerint Szepesy Sándort, a Wiener Bankverein tisztviselőjét és Fülöp Béla magánhivatalnokot.

Vélemény a Lédeczyné haláláról. A budapesti büntetőtörvényszék tudvalevőleg az igazságügyi orvosi tanács két tagját: Genersich Antalt és Bakó Sándor egyetemi professzorokat bizta meg, hogy mondjanak véleményt a szegedi kórházban elhunyt Lédeczyné Pálné haláláról, akinek harmadéve, mikor a Dollinger professzor klinikáján megoperálták, egy csipetűt felejtettek a testében. A két professzor, már betérjesztette véleményét a központi vizsgálóbírónak. Bakó Sándor véleménye szerint Lédeczyné halálának oka evvérőség. Az evvérőség és a Lédeczyné testében maradt és onnan eltávolított orvosi eszköz között az egyenes okozati összefüggés nem mutatható ki. Genersich Antal véleménye a következő: Lédeczyné halálának oka vérferfőtözés (vérmérgezés) volt. Ezt a hasfalón képzett daganat idézhette elő, a daganat keletkezése közvetett összefüggésbe hozható azzal, hogy a műszer bennmaradt a testben, hogy a sebürben maradt műszer körül valamely okból gyulladás lépett föl, s ez a gyulladás általános vérmérgezést okozott.

Időjelzés.

A 9 iki erőhatásu csomópont hűvös őszi esőt hozott s ez egész hatáskörében

megmaradt. A 11-iki csomópont azonban hirtelen megváltoztatta az időt s egy délelőtt folyamán az országos hűvös esőt pár óra alatt derült napfény váltotta föl, amidőn észlelhető volt, hogy a Nap középszenén egy óriási szétszórt foltcsoport keletkezett, míg három másik eltűnt. Ez pedig azt mutatta, hogy a Napon előbb ciklonok dultak s nekünk hűvös esőt hoztak, majd egy nagy kitérés volt, ami derültté, enyhévé tette az időt, ezt egyes helyeken valóóságos nyári zivatart hozott, dörgés és villámlással, Budapesten jégesőt is. Ezt követőleg ha nem is egész állandó, de állandóbb idő következett be, nappal enyhe, éjjel hűvös jelleggel, a kevés eső nem akadályozta már a mezei munkát, és későbbi szüretelést. A csomópontmentes időszak szántás-vetésre kedvező, ugy hogy van remény, hogy a most vetett buza éppen oly kitűnően fog kelni, mint az előbbi, amely minden tekintetben jelenleg oly remek, amilyen már évek óta nem volt; a kezdet így szép biztatást nyújt az aratásra.

Az időjárás további fejleménye, ami a bolygók állásából folyik, annyiban kedvezőtlen lesz a vetésekre, hogy a hidegebb idő ezidén korábban fog beállani, mint különben, sőt a 18 iki csomópont már erősen lehűt időt ígér, csapadék nélkül. A 24 iki csomópont csapadékos jellegű, amidőn még enyhültté válhatik az idő s 31-én erősebb kitérés is várható a Napon, amelynek hatáskörét követőleg már végleg itthagyni minket az enyhébb idő, ugy, hogy november hó eleje csapadékos, hűvös, majd közepe hidegnek ígérkezik, a havazás nagyobb mérvben azonban csak december hó elejével van kilátásban; november 14-iki csomópont csak akkor hoz havat, ha a Napon ciklonok lesznek. Erős hideget ígér havazással decz. hó közepe. Az év leghidegebb napjai decz. 28-ika körül lesznek, amint azt a bolygók állásai mutatják. Némileg módosíthatják eltolhatják ezt a Napon előjövő erőhatások, de a fővonásaitantelünk jellege ez marad. Az október havihátralevő csomópontok: 18., 20., 23., 24., 31-re esnek, hol a leghosszabb időköz 24-31-ike közé jut állandóbb jellegű időjárással.

REGÉNYCSARNOK.

Gineva.

Irta: H. Triveley.

És hogy tudott róla beszélni! Milyen lelkesen, mennyi ékesszólással. Nemcsak a művésznőt látta nagyinak benne, hanem a nőt is.

És hogy fáj mindez a kis Alinenek, akit Jacques most már egészen elhanyagolt. Hányszor az ajkain lebegett a szó, hogy megmondja neki:

— Hiszen te szeretted azt a nőt!... Szeretted!...

És mindannyiszor erőszakkal nyomta el magában a feltörekvő keserűséget. — Még mosolyogni is próbált olykor, hogy észre ne vétesse titkolt szomorúságát és remélt és türt csendesen.

IV.

Alina titkolta szenvedéseit, de ugy titkolni nem tudta, hogy Jacques valamit észre ne vegyen. Ha nem is tudta teljes bizonyossággal, hogy mi megy végbe a leány lelkében, de sejteni sejtett belőle annyit, hogy tarthatatlannak érezte a helyzetet. Segíteni ugyanis nem tudott a dolgokon, mert Pernet Éva iránt tényleg szenvedélyes szerelmet érzett, amit a kitanult művésznő még mesterségesen is

M. Á. Vasutak menetrendje
1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:		idő	ó.	p.
Budapest felé (vegyesvonat)		d. u.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat)		d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)		reggel	8	57
Budapest—Nagyvárad felé		d. u.	12	07
Budapest—Nagyvárad felé		e. t.	10	81
P.-Ladány Nagyv. felé minden kedd		d. e.	11	12
Csak P.-Ladányig		e. t.	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet		reggel	5	08
Szatmár—Máramarosziget felé		d. u.	8	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)		e. t.	6	41
Csak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)		e. t.	7	56
Szatmár—Máramarosziget felé		éjjel	2	50
Szatmár—Máramarosziget felé (gyorsv.)		d. u.	12	07
Csak Szatmárig		reggel	5	10
Miskolc—Kassa felé		reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé		e. t.	6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé		d. u.	4	11
Csak Nyiregyházig		d. u.	2	10
	m. áll. vasutól	reggel	5	85
	vásártérrel	reggel	5	44
	m. áll. vasutól	reggel	8	09
	vásártérrel	reggel	0	16
	m. áll. vasutól	d. e.	11	07
	vásártérrel	d. u.	1	16
	m. áll. vasutól	"	12	25
	vásártérrel	"	12	38
	m. áll. vasutól	"	2	11
	vásártérrel	"	2	21
	m. áll. vasutól	e. t.	6	46
	vásártérrel	"	6	53
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól		reggel	4	36
Füzes-Abony felé vásártérrel		"	4	56
Ohát-Kócs—Polgár felé m. áll. vasutól		d. u.	4	49
Ohát-Kócs—Polgár felé vásártérrel		"	4	23
Derecske—Nagy-Léta felé		reggel	9	35
Derecske—Nagy-Léta felé		"	4	13

Budapestre érkezik:		idő	ó.	p.
A reggel 8 ó. 57 p. kor induló gy.-v.		d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p. kor induló sz.-v.		e. t.	6	40
Az este 10 óra 31 p. kor induló sz.-v.		reggel	5	45
A délután 4 ó. 16 p. kor induló gyorsv.		e. t.	9	35

Budapestről Debreczenbe indul:		idő	ó.	p.
A délután 12 ó. 6 p. kor érkező gyorsv.		reggel	7	25
A délután 3 ó. 29 p. kor érkező szem.-v.		"	9	—
Az este 6 ó. 26 p. kor érkező gyorsvonat		d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező szem.-v.		e. t.	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező szem.-v.		"	9	15
P. Ladányig gyorsvonat átszállítással		d. u.	12	08

Debreczenbe érkezik:		idő	ó.	p.
Budapest felől (gyorsvonat)		d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad felől		e. t.	6	26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)		éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől		d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól		reggel	7	45
Csak P.-Ladánytól motor menet		"	5	08
Kolozsvár—Nagyvárad felől		"	7	26
Csak Szatmárról (gyorsvonat)		"	8	46
Csak Szatmár felől		d. e.	11	37
Csak Máramarosziget felől (gyorsvonat)		d. u.	3	55
Csak Máramarosziget felől		e. t.	10	11
Máramarosziget—Szatmár felől		"	6	40
Csak Szatmár felől		reggel	7	30
Kassa—Miskolc felől		d. e.	1	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől		e. t.	7	50
Kassa—Miskolc felől		d. u.	3	48
Csak Nyiregyháza felől		reggel	7	33
	vásártérre	reggel	7	40
	m. áll. vasúthoz	d. u.	1	15
	vásártérre	d. e.	11	22
	m. áll. vasúthoz	e. t.	6	06
	vásártérre	"	6	17
	m. áll. vasúthoz	"	9	51
	vásártérre	"	1	57
	m. áll. vasúthoz	d. u.	1	46
	vásártérre	"	3	52
	m. áll. vasúthoz	e. t.	9	57
Füzes-Abony felől vásártérre		d. u.	3	34
Füzes-Abony felől m. áll. vasúthoz		"	5	35
Ohát-Kócs—Polgár felől vásártérre		reggel	7	44
Ohát-Kócs—Polgár felől m. áll. vasúthoz		reggel	7	54
Derecske—Nagy-Léta felől		"	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől		d. u.	8	13

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 24. Bérlet 18-ik szám (C)
Ma, pénteken, 1904. évi október hó 21-én:

Szókimondó asszonyság.

(Madame sans-gêne.)

Színmű 4 felvonásban.

Holnap, szombaton, október hó 22-én:

Durand és Durand.

Bohózat 3 felvonásban.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és a fehér literjét 30 krajczárért, a vörösét 40 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növekedését és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1—2 k or
1 tégely Hajkenőcs ára 1 k or

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főter 31. szám.

A gázkandallóval való fűtés

a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható,

nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,

nem rongja a levegőt,

disziti a lakást,

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

táplált, mert a hervadó szépségű asszony finom ösztönével megérezte, hogy talán ez a legutolsó alkalom arra, hogy a családi boldogság enyhe melegét biztosítsa magának a jövőre, ha majd a nagy szenvedélyek lobogó lángja lelohad.

Jacques nem vigasztalhatta meg a leányt, mert tudta, hogy nem szabad új reményeket ébresztenie. Hiszen a maga érzelmei felől teljesen tisztában volt. — Ezért érezte a helyzetet türehetetlennek. A kötelesség őszinteséget parancsolt és az őszinteségre nem volt lelki ereje. Igazában véve sajnálta a leányt, nem volt lelke hozzá, hogy összezuzza a szívét szégyennek. Pedig a dolgok fejlődése cselekvést parancsolt. Évával szemben nyilatkozni kellett előbb-utóbb, hiszen viszonyuk már odáig fejlődött, hogy a nyílt színvallást feltétlenül megkövetelte. Meg kellett tehát mondania Alinenak az igazat, még ha végzetes következményeket vonna is maga után őszintesége.

Mennyit küzdött magával és ezzel a gondolattal. Tízszor rászánta magát a vallomásra és nem tudta elmondani, amit akart.

Lassanként pedig közeledett a premiér napja. Még csak egy hét volt hátra a nagy eseményig. Akkor aztán Jacques elhatározta, hogy premiér után mond el neki mindent. Akkor talán meg lesz a nyugalma hozzá, hogy olyan formát adjon a nehéz beszélgetésnek, amelyik a legkevésbé lesz fájdalmas.

V.

Végre megérkezett a premiér napja és Jacques korán reggel a művésznőhöz sietett, hogy megbeszélje vele még a legutolsó tennivalókat.

Körülbelül délre került haza.

— Nos? Mi ujság? — kérdezte Aline, ahogy belépett, de elég volt egy futó tekintetet vetnie vőlegénye arcára, hogy leolvassa róla valami nagy szerencsétlenség jelét.

— Jacques, mi történt? Mi történt? — kérdezte elszoruló szívvvel.

— Éva Pernet beteg, — felelt Jacques tompán. Ágyban fekszik.

— De talán csak muló gyöngéledésről van szó?

— Nem. Súlyos, talán hónapokig tartó betegségről. És ki tudja, mi lesz most a darabbal?!...

— Szegény barátom! — suttozta a leány részvétellel.

— Holnap egy régi darabot elevenítenek föl és ki tudja, mi jön aztán

— De hát nem lehet valakivel helyettesíteni Pernet Évát? Talán egy másik művésznővel—

— Senki — senki! A szerep összemorzsol minden tehetséget, hacsak nem olyan hatalmas egyéniség kreálja, mint Pernet Éva. Már tettünk ma olvasó kísérletet Az eredmény kétségbeesztő. De még ha helyettesíthető lenne is, hetekig eltartana a szerep új betanulása.

A leány egy pillanatig gondolkozott, aztán hirtelen, mint egy eszmétől megkapva mondta:

— Nem volna rá annyi idő szükséges. Én tudok egy módot.

(Folyt köv.)

Kardos László

Kossuth-utca 9. sz.

Ágyterítők igen nagyválasztékban Plüsch, posztó, gyapju asztalterítők, ugyanolyan függönyök remek kivitelben.

Idegbajosoknak

igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és t. r. árok, gyatorió orvosok és a közönség által mind nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógy-móddal, mely csipán külső mosás kból áll, ártalmatlan, olcsó és meglepő hatása, megismerkedjenek. Kérje ön a 26 kiadásban megjelenő művec-két Weismann Romától:

„Az idegbetegségekről és a szélütésről,” mely dr. Rothschnek V. E. által gyógyszertárában ingyen kapható.

Kiadó lakások.

1904 november 1-re Kossuth-utca 9. sz. udvari emelet 2 nagy világos szoba, előszoba. Igen alkalmas ügyvéd, doktor, hivatalosok részére garçon lakásnak, vagy irodai helyiségek. Tiszta udvar, jó víz, kényelmes lépcső.

1904 november 1-től Varga-utca 16. számú utcai lakás 3 szoba mellék-helyiségekkel, földszint, jó vizü kut.

Értekezhetni Kardos László üzletében.

Szőnyeg,

✱ függöny, butorszövet, ✱ linoleum

● raktárunkat, saját házunkba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| főületünk emeleti helyi-
seibe helyezték által. ||

A még raktáron levő szőnyeg, függöny, butorszövet, ágy- és asztalterítőket ameddig a készlet tart

✦ leszállított árak mellett ✦
árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

Hirlapelarusítók felvételnek

a „Debreczen” elárusítására városi nyomdában, városaház, keresztépület.

A legolcsóbb bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utóda
uri és női-dívat
cipőraktár cégnél
Piac-
s Szent-Anna-utca
sarkán.

Kiváló szerencse Töröknél

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.**

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— 1/2 eredeti sorsjegy frt 3.— vagy kor. 6.—; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalánul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk **1904. évi november hó 2-ig** bizalommal hozzánk beküldeni,

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Vaczi-körut 4/a.

II-ik fiók: Múzeum-körut 11/a. III fiók: Erzsébet-körut 54/a

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem (bélyegekben).
mellékelem bankjegyekben } A nem tetsző
postautalvánnyal küldöm } tőrlendő.

Pontos cím: